

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

студенти гр. Е-01 **Портянка А.Г., Пронікова Ж.С.**

Податки і держава – явища взаємопов'язані: держава не може існувати без системи оподаткування, в той же час існування податків без держави також є неможливим. Світова фінансова криза зробила досить сильний вплив на соціально-економічний розвиток України. Різке погіршення зовнішньоекономічних умов стало серйозним випробуванням для української економіки, викликало падіння експорту, відтік капіталу, що призвело до значного спаду в промисловому виробництві, торгівлі та інвестиційній сфері.

Більшість розвинутих країн в системі заходів антикризового регулювання економіки використовують оподаткування не тільки для вирішення фіскальних цілей, але й для виконання невідкладних завдань соціальної політики, перерозподілу доходів між різними верствами населення, підтримки платоспроможного попиту тощо.

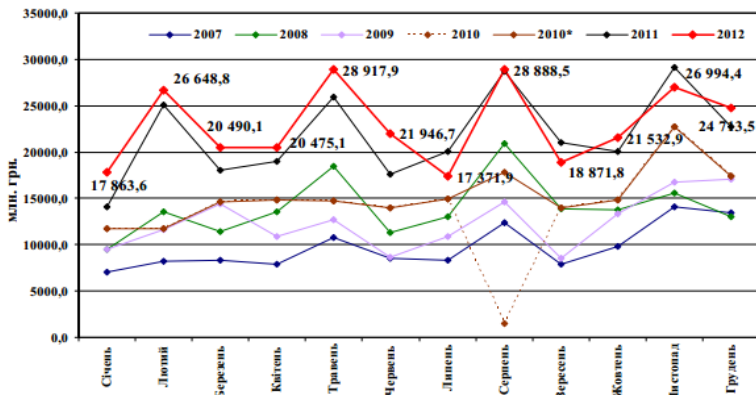
Сьогодні податкова система знаходиться в критичному стані, за якого українська економіка позбавляється можливостей розвитку, а її конкурентоспроможність підірвується порівняно з іншими національними господарствами.

Головними вадами податкової системи є: надобтяжливість, нерівномірність і несправедливість розподілу податкового навантаження; чиновницькі викривлення норм законодавства; корумпованість і каральний зміст податкових відносин.

Проаналізуємо динаміку щомісячних податкових надходжень до державного бюджету в 2007-2012 рр. (рис.1). На рисунку можемо побачити не стабільні щомісячні надходження. Ця ситуація виникла внаслідок нестабільності норм податкового законодавства. Для суб'єктів господарювання існує проблема пристосування до певної податкової системи, тому будь-який новий податок та підвищення ставок діючих податків руйнує доходи господарств, підштовхує їх до підвищення цін або спонукає до тимчасового чи й постійного уникання оподаткування. В Україні ж щорічні зміни до податкового законодавства стали звичною нормою.

Важливим явищем протягом 2005-2013 р. є зменшення неоподаткованих доходів підприємств з 52 % до 18,5 %.

Українська податкова система є однією з найбільш складних і найменш ефективних не тільки серед країн європейського регіону, а й у глобальному порівнянні, що регулярно підтверджують міжнародні звіти та рейтинги, дослідження вітчизняних економістів, а також оцінки інвесторів, що працюють в Україні.

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

Рис. 1 – Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету

Сьогодні існує декілька ефективних напрямків покращення податкової системи та податкової політики України. Досить продуктивним, може бути диференціація ставки податку на прибуток в залежності від виду діяльності, що сприятиме нагромадженню інвестиційних ресурсів підприємницькими структурами. Така диференціація дасть змогу усунути диспропорції між реальною і фінансово-посередницькою сферами, якщо для останніх ставку податку на прибуток зробити дещо вищою за базову ставку. Разом з тим доцільно створити пріоритетне середовище для тих структур, які сприяють проведенню активної інноваційно-інвестиційної політики.

Для зменшення інфляційного потенціалу податкової системи необхідно поетапно знижувати ставку ПДВ, в першу чергу на високотехнологічні, наукомісткі, екологічно безпечні виробництва, а також галузі, що видобувають природні ресурси, головним чином енергоресурси, і продовольчі товари (крім підакцизних). Одночасно доцільно запровадити підвищені ставки ПДВ на застарілі технології.

В Україні ще не створена ефективна система оподаткування, яка відповідає сучасним ринковим відносинам. Тут діє дуже складний механізм справляння різних видів податків, який характеризується нестабільністю, непрозорістю та нерівністю по відношенню до платників податків.

Науковий керівник: ст. викладач Жукова Т.А.

Портянка, А.Г. Податкове регулювання в Україні [Текст] / А.Г. Портянка, Ж.С. Пронікова; наук. кер. Т.А. Жукова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 415-417.